

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

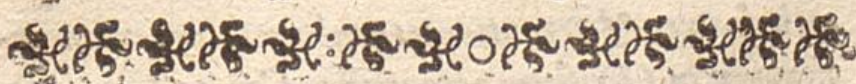
**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Secundus. Ratio scribendæ hujus Apologeticæ exponitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

S. SECUNDUS.

Ratio scribendæ hujus Apologeticae
exponitur.

1. Estor autem conscientiam meam, quòd invitus & necessitate compulsus accesserim ad hanc elucubrationem parandam; quæ utinam esse posset tam honorifica Paternitati Vestræ, quàm necessaria est famæ tum propriæ tum alienæ etiam tuendæ. Discrimen, spero, faciet prudens Lector, inter eum qui criminationem fecit, & eum, qui absterisit. Si calumniator censendus est, qui per injuriam provocatus, cum justæ defensionis moderamine facit adversarium talionis reum, fatebor me calumniatorem. Nunc autem rectè inquit in causa meâ Divus Thomas ex S. Augustino (quod in obtrectatores Societatis JESU etiam Sandæus) *Gratanter suscipit osculum columbinum pulcherrima & modestissima charitas; dentem verò caninum vel evitat castissima cautissimaque humilitas, vel retundit solidissima veritas.*

2. Indignabar non parum jam pridem, fateor, libellum Paternitatis Vestræ editum anno 1679. adeò malè & scandalosè fundatum super radice damnatarum propositionum, in & extra muros

Ubio-

Ubiorum circum latè volitare, & velut in triumpho quodam circumferri, cujus indicio *Via* scilicet *Regia* salutis ostenderetur his, quos Salvator ad vitam ingredi hortatur, *per angustam portam*, cui inscriptum legatur; *Ego sum veritas* Joan. 12. Non autem, *ego sum probabilitas*: uti inscribere quidam tentarunt *Presumptuosi, nolentes voluntatem suam Deo submittere.* (his titulis honorariis utitur Paternitas Vestra in suis libellis) *nolentes intelligere, ut benefaciant: portam sine dubio mortis, quia lata porta & spatiosa via est, qua ducit ad perditionem Matth. 7.* Magis tamen commovebar, cum adverti tot diversorum statuum viros etiam politiores; sed non admodum tamen in Theologicis versatos, speciosè conquisitis Authoritatum & ratiuncularum Paternitatis Vestræ persuasionibus à doctrina & conversatione probabilistarum speciatim sociorū JESU absterri, & erga eos, nescio quem (nolo gravius loqui) sinistram diffidentiae affectum affricari. Unde & pro justis vindiciis cœpi in publica Schola Theologica, cum ordo studiorum sic postularet, breve compendium doctrinæ Probabilisticæ ad calamum dictare, tam omnino solidis Responsionibus ad objecta instructum (de hoc postea judicabit Lector) ut sperarem, non auditoribus duntaxat, sed P.^{ti} etiam Vte sufficiens fore fundamentū pro alia longè existimatione religioso ipsius animo ingerenda. Neque plus aliquid deferre libello P.^{tis} Vte pro tunc statueram;

ram;

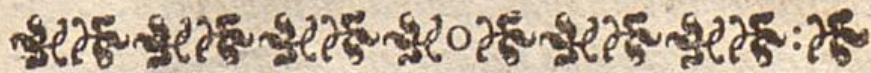
ram, licet mirarentur multi, indignarentur etiam non pauci, a nemine Sociorum JESU responderi.

3. Respondisse quidem pro iis visus est quidam Wilhelmus Sandæus; sed intactam reliquit hanc controversiam nostram: nisi quod obiter & strictim attigerit super propositione tertia damnata ab Innocentio XI. contentus ea paucis refutasse, quæ in odium istius Ordinis adducebantur. Sed ad paucorum quoque manus confutatio ista Coloniae pervenit. Nè autem & edito libello responderem ego, absterrebar eâ cogitatione, quòd parum fructus reportari apud populum Christianum existimarem, in scribendis sine fine libellis, qui piperi serviant magis, quàm ædificationi, quæ est in Christo Jesu. Ne dicam, quod vitio etiam gravissimo Religiosis vertatur, quando infamatoriis libellis plùs, quàm virtutum exemplis decertant.

4. Nunc verò posteaquam refutationem in dictatis meis factam, stylo non petulante, ut petulanter in me F. Leonardus (de quo & pluribus aliis suspendat Lector judicium, donec respondero: nam *qui statuit aliquid parte inauditâ alterâ, æquum licet statuerit, haud æquum facit*) novi denuo libelli editione impugnandam suscepit P. ras V. ^{ra}, idque cum tam gravi & injuriosa infamatione mei, de qua passim intrâ & extra hanc Urbem constat: adeoque non cessat provocare in causa tam justa; ne silentium ulterius vitio vertatur,

tatur, & scandalizentur multi, paucis per præsentem elucubrationem statui respondere.

§. TERTIVS.

Proponitur status Controversiæ & quedam prænotantur.

1. Tatum quæstionis probabilisticæ exponit P.^{tas} V.^{ta} pag. 25. prioris libelli *superradice*, in his formalibus: *utrùm in concursu & conflictu opinionum licitum sit eligere minùs probabilem, faventem libertati & commodo, relictâ probabiliorre & tutiore favente legi naturali aut positive divinæ sufficienter propositæ? Veritatem indagaturi tollamus amphibolias. Sonare videntur formalia ista, utrum legi reverà latæ, & sufficiënter nobis propositæ liceat contraire? quod non est in controversia: cum nemo Catholicorum, sed nè Hæreticorù quidem aut Turcarum hoc doceat. Si placet, ego & brevius & generalius & clariùs statùm rei sic expono: an liceat in dubio Juris sequi sententiam dummodo strictè & certò probabilem? quo etiam sensu apertiùs in triplici Dissertatione exponit statum controversiæ ipsa P.^{tas} V.^{ta}, licere docemus nos; non licere sustinet P.^{tas} V.^{ta}, docens sub obligatione peccati opiniones tutiores, dummodo simul probabiliore, in dubio etiam Juris tenendas esse. Et de hac quæstione pag. 48. Dissertatio-*